2014 ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՀԱՄԱՏԱՐԱԾ ՀԱՇՎԱՌՈՒՄ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԽԱՂՈՂԸ

66544

խաղողի այգի (առանց տնկարանի) ունեցող տնտեսությունների ընդհանուր թիվը

գյուղատնտեսությամբ զբաղվող ընդհանուր տնտեսությունների **20.9%**

... այս տնտեսություններից **26-ը** իրավաբանական անձի կարգավիճակով են

15117հա

խաղողի այգիների ընդհանուր տարածությունը

ընդհանուր բազմամյա տնկարկների մոտ **34.2%**

46162

տնտեսություն (խաղողի այգի ունեցող ընդհանուր տնտեսությունների

69%-ը) խաղող մշակում է տնամերձ հողատարածքներում՝ տիրապետելով

ընդամենը **1639 հա** հողատարածքի

Տեխնիկական սորտ

11255հա

խաղողի այգիների **74.4%-ը**

Սեղանի սորտ

2646հա

խաղողի այգիների **17.5%-ը**

Ունիվերսալ

1216հա

խաղողի այգիների **8.0%-ը**

Բազմամյա տնկարկներում խաղողի այգիների տարածությունը, հա

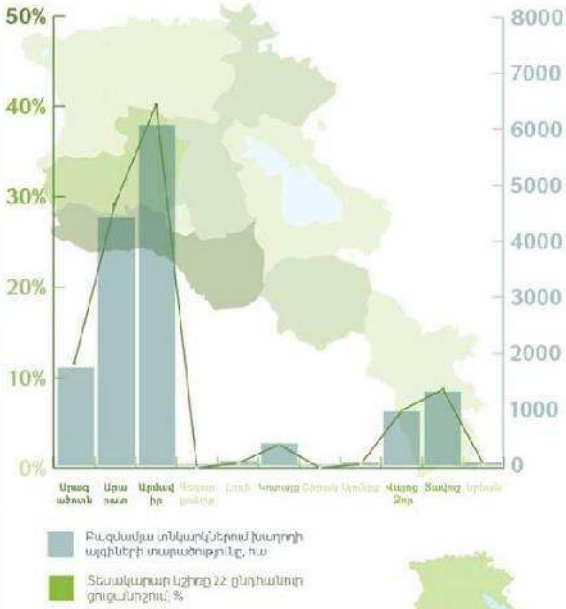

խաղողի այգիների **մոտ 70%-ը** Արարատի և Արմավիրի մարզերում են

Խաղողի այգիների տարածություններն ըստ գյուղատնտեսական նշանակության հողերի չափերի, %

Խաղողի այգիների մոտ **64%-ը** կազմում են մինչև **2 հա** տարածությամբ այգիները

փաստացի ոռոգված խաղողի այգիների մասնաբաժինը

699հա

խաղողագործության նպատակով վարձակալված ընդամենը հողատարածքը

... հիմնականում խաղողի այգիներ վարձակալվում են **20.7%** **Վայոց Ձորի** մարզում

տնտեսությունների մոտ **60%-ը** խաղողն աճեցնում է վաճառքի համար

23964 խաղողից գինի վերամշակող տնտեսությունների ընդհանուր թիվը

գյուղատնտեսությամբ զբաղվող ընդհանուր տնտեսությունների **7.6%**

Այս տնտեսությունների 57%-ը խաղողից գինի է ստանում սեփական սպառման համար

իսկ 43%-ը վաճառում է սեփական խաղողից ստացված գինին

USAID FROM THE AMERICAN PEOPLE
USDA
ICARE
Հայաստանի Հանրապետության ազգային վիճակագրական ծառայություն

էլ. փոստ՝ info@armstat.am
կայքէջ՝ www.armstat.am
Հեռ. (+374 11) 56-46-72, 52-33-56

2014

ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՀԱՄԱՏԱՐԱԾ ՀԱՇՎԱՌՈՒՄ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿԻՆ ՖԵՐՄԵՐՆԵՐԸ

317346
ֆիզիկական անձի կարգավիճակով տնտեսությունների
25.5%-ի
ղեկավարները կանայք են

Կին գլխավոր ունեցող ֆիզիկական անձի կարգավիճակով գյուղացիական տնտեսությունների մարզային *առավելագույն և նվազագույն ցուցանիշները*

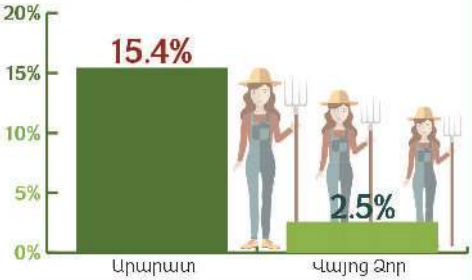

Ֆիզիկական անձի կարգավիճակով տնտեսություններում *կանանց տարիքը*

65 և ավելի տարեկան **48.9%**

45-64 տարեկան **43.0%**

Ֆիզիկական անձի կարգավիճակով տնտեսությունների **47.3%-ի** *կին ղեկավարներն* ունեն միջնակարգ կրթություն

Այս միտումը պահպանվում է ՀՀ բոլոր մարզերում

Բարձրագույն կրթությամբ *կին ղեկավարների* տեսակարար կշիռը ընդամենը **10.4%**

Ֆիզիկական անձի կարգավիճակով տնտեսություններում կանանց զբաղվածությունը

37.1%	7-12 ամիս
25.5%	4-7 ամիս
18.0%	1-4 ամիս

Հայաստանի **453** իրավաբանական անձի կարգավիճակով գյուղացիական տնտեսությունների **7.9%-ի** ղեկավարները կանայք են:

Այս տնտեսությունների **64%-ի** ղեկավարները **45-64** տարեկան կանայք են:

Կին ղեկավար ունեցող իրավաբանական անձի կարգավիճակով գյուղացիական տնտեսությունների թվով առաջատարը

Երևան	19.4%
Տավուշ	16.7%
Վայոց Ձոր	13.9%
Կոտայք	11.1%

Ֆիզիկական անձի կարգավիճակով տնտեսությունների կին ղեկավարների

մոտ **¼-ը** տնտեսությունը վարում է մինչև **0.1** հա հողատարածքներում:

0.1-ից մինչև **2** հա հողատարածքներում տնտեսություն վարող կին ղեկավարների տեսակարար կշիռը մոտ **58%** է:

Այս միտումը պահպանվում է ՀՀ գրեթե բոլոր մարզերի համար:

Ֆիզիկական անձի կարգավիճակով տնտեսությունների կին ղեկավարի տեսակարար կշիռն ըստ գյուղատնտեսական նշանակության հողերի չափերի

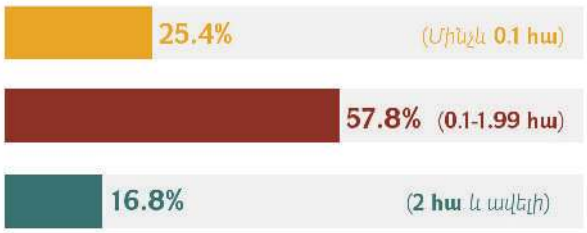

Գյուղատնտեսական աշխատանքներում ներգրավված վարձու աշխատողների **26.8%-ը** կանայք են:

Այս ցուցանիշը բավականին բարձր է **Արարատի** և **Արմավիրի** մարզերում՝

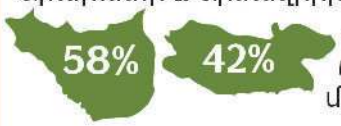

վարձու կին աշխատողների մասնաբաժինը

Վարձու աշխատող կանանց **98.9%-ն** աշխատում է ֆիզիկական անձի կարգավիճակով տնտեսություններում:

Վարձու աշխատող կանանց **մոտ 80%-ը** սովորաբար ընդգրկված է սեզոնային աշխատանքներում՝ տարվա ընթացքում աշխատելով հիմնականում մինչև **4** ամիս:

Հիմնականում կին վարձու աշխատողներն ընդգրկված են **0.2** մինչև **5** հա չափերով գյուղատնտեսական նշանակության հողատարածքներում:

USAID FROM THE AMERICAN PEOPLE
USDA
ICARE

Հայաստանի Հանրապետության ազգային վիճակագրական ծառայություն

էլ. փոստ՝ info@armstat.am
Կայք՝ www.armstat.am
Հեռ. (+374 11) 56-46-72, 52-33-56

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՀՈՂԱՏԱՐԱԾՔՆԵՐԻ ՕԳՏԱԳՈՐԾՈՒՄԸ

Գյուղատնտեսական մշակաբույսերի ցանքատարածություններն ըստ տեսակների, %

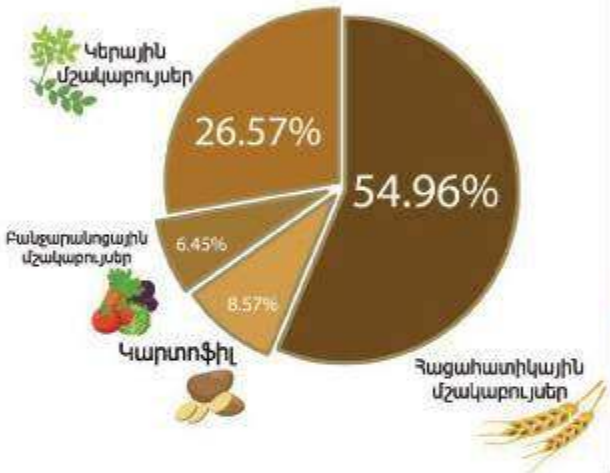

259,247

Գյուղատնտեսական մշակաբույսերի ցանքեր ունեցող տնտեսությունների թիվը, որի 99.97% -ը ֆիզիկական անձի կարգավիճակով են

253,783 հա

Գյուղատնտեսական մշակաբույսերի ընդհանուր ցանքատարածությունը

62,811 հա

Ընդհանուր գյուղատնտեսական մշակաբույսերի ցանքատարածություններից ֆաստացի ոռոգվում է

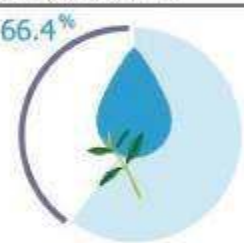

29,383 հա

Ընդհանուր բազմամյա տնկարկներից ֆաստացի ոռոգվում են

Հացահատիկային մշակաբույսերի արտադրությամբ առաջատար մարզերն են

Սյունիք	11,39%
Արագածոտն	12,84%
Գեղարքունիք	22,54%
Շիրակ	24,37%

Հացահատիկային մշակաբույսերի տարածություններն ըստ գյուղատնտեսական նշանակության հողերի չափերի, %

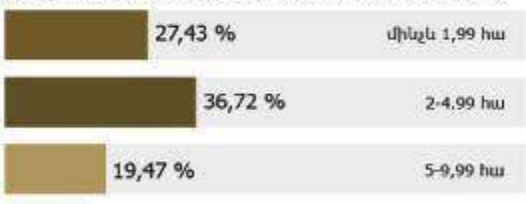

Կարտոֆիլի ցանքատարածություններն ըստ գյուղատնտեսական նշանակության հողերի չափերի, %

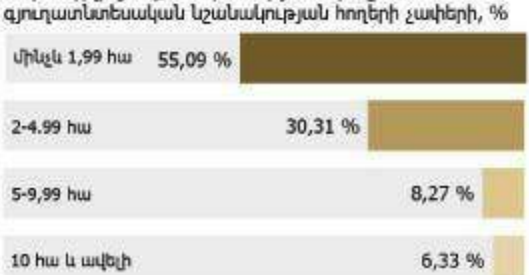

139,482 հա

Հացահատիկային մշակաբույսերի ընդհանուր ցանքատարածությունը

Գերակշռող են

աշնանացան ցորենը **58,36%**

գարնանացան գարին **29,24%**

16,377 հա

Բանջարանոցային մշակաբույսերի ընդհանուր ցանքատարածությունը

լոլիկ (21.72%)

կաղամբ (13.69%)

վարունգ (10.37%)

տաքդեղ (8.72%)

սմբուկ (8.66%)

կանաչ լոբի (8.49%)

67,443 հա

Կերային մշակաբույսերի ցանքատարածությունը: Վերջինիս 87%-ը նախորդ տարիների ցանքի խոտաբույսեր են

216,476

Բազմամյա տնկարկներ ունեցող տնտեսությունների թիվը, որի 99.97%-ը ֆիզիկական անձի կարգավիճակով են

44,256 հա

Բազմամյա տնկարկների ընդհանուր տարածությունը: Գերմեծամասնությունը կազմում են պտղատու այգիները՝ 65%

21,760 հա

Կարտոֆիլի ընդհանուր ցանքատարածությունը

Կարտոֆիլի արտադրությամբ առաջատար մարզերն են

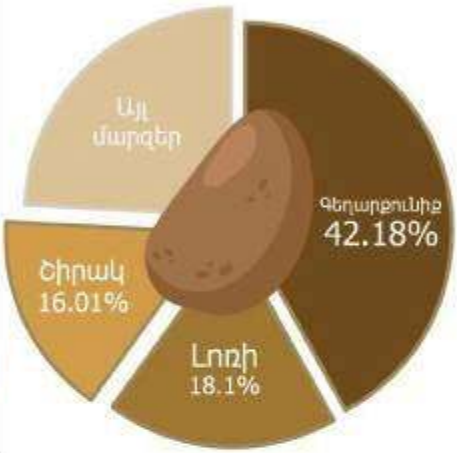

Միասին ապահովում են բանջարանոցային մշակաբույսերի արտադրության մոտ

68%-ը

Բազմամյա տնկարկների տարածություններն ըստ մրգատեսակների, (%)

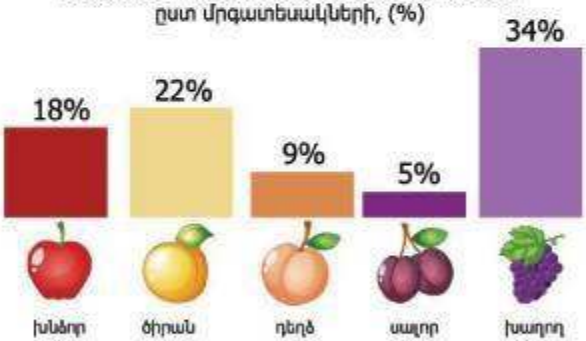

Պտղատու այգիների տարածություններն ըստ գյուղատնտեսական նշանակության հողերի չափերի, %

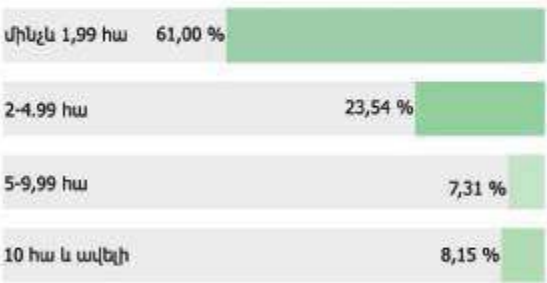

Բազմամյա տնկարկների տարածություններն ըստ մարզերի տեղաբաշխվածության

Արմավիր 31%
Արարատ 23%
Արագածոտն 14%

11% Կոտայք
6% Վայոց ձոր
6% Տավուշ

USAID FROM THE AMERICAN PEOPLE
USDA
ICARE

Հայաստանի Հանրապետության ազգային վիճակագրական ծառայություն

էլ. փոստ՝ info@armstat.am
կայքէջ՝ www.armstat.am
Հեռ. (+374 11) 56-46-72, 52-33-56

2014

ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՀԱՄԱՏԱՐԱԾ ՀԱՇՎԱՌՈՒՄ

Հայաստանի կենդանիները և թռչունները

181602 միավոր

Գյուղացիական կենդանիներ և/կամ թռչուններ ունեցող տնտեսությունների քանակը:

Այս ցուցանիշը կազմում է ընդամենը գյուղացիական տնտեսությունների **50.3%-ը**:

Գյուղատնտեսական կենդանիներ և/կամ թռչուններ ունեցող տնտեսություններն ըստ դրանց տեսակների, %

Գյուղացիական կենդանիների և/կամ թռչունների գլխաքանակը (հատ, գլուխ)

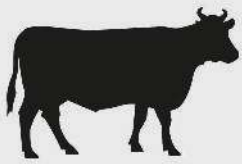

կովերի գլխաքանակով առաջատար մարզերն են

ֆիզիկական անձի կարգավիճակով տնտեսություններում գերակշռում է 1-4 գլխաքանակը:

Իրավաբանական անձի կարգավիճակով տնտեսությունների դեպքում 5 և ավելի գլխաքանակը:

Գյուղացիական տնտեսությունների բաշխվածությունը ըստ կովերի գլխաքանակի, %

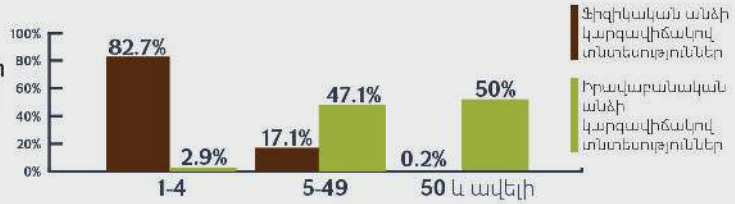

Թռչուններ ունեցող իրավաբանական անձի կարգավիճակով տնտեսությունները կազմում են ընդհանուր տնտեսությունների ընդամենը **0.01%-ը**, սակայն ապահովում են թռչունների գլխաքանակի մոտ **48%-ը**:

Ֆիզիկական անձի կարգավիճակով տնտեսություններում գերակշռում է թռչունների մինչև **50**, իսկ իրավաբանական անձի կարգավիճակով տնտեսությունների դեպքում **5000** և ավելի գլխաքանակը:

Գյուղացիական տնտեսությունների բաշխվածությունն ըստ թռչունների գլխաքանակի, % տնտեսությունների

ֆիզիկական անձի կարգավիճակով տնտեսություններում

դեպքում գերակշռում է մինչև **4**

դեպքում՝ **5** և ավելի գլխաքանակը:

Գյուղացիական տնտեսությունների բաշխվածությունն ըստ խոզերի և ոչխարների գլխաքանակի, %

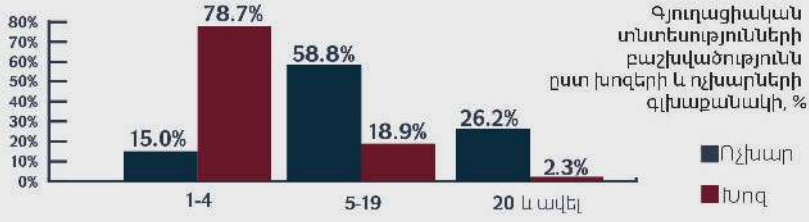

Գյուղացիական տնտեսություններում **մեկ գլուխ** խոշոր եղջերավոր կենդանուն միջինում բաժին է ընկնում **8** $մ^2$ շենք-շինություն:

Իսկ թռչունների համար այդ ցուցանիշը կազմում է **0.5** $մ^2$

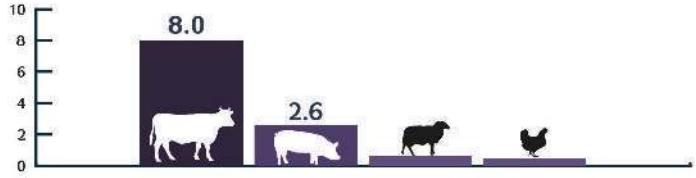

USAID FROM THE AMERICAN PEOPLE
USDA
ICARE

Հայաստանի Հանրապետության ազգային վիճակագրական ծառայություն

էլ. փոստ՝ info@armstat.am
Կայք՝ www.armstat.am
Հեռ. (+374 11) 56-46-72, 52-33-56

2014 ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՀԱՄԱՑԱՐԱԾ ՀԱՇՎԱՌՈՒՄ

Վայոց Ձորի հիմնական գյուղատնտեսական ցուցանիշները

18062 հա

Մարզի գյուղատնտեսական նշանակության հողերը (ՀՀ ընդհանուր ցուցանիշի 3.4%-ը), որոնց 7.0%-ը (1259 հա) կազմում են տնամերձ հողատարածքները

Գյուղատնտեսական նշանակության հողերի 97.1%-ը պատկանում է ֆիզիկական անձի կարգավիճակով տնտեսություններին

8958 տնտեսություն

զբաղվում է գյուղատնտեսական գործունեությամբ (ՀՀ ընդհանուր ցուցանիշի 2.8%-ը, մարզի գյուղացիական տնտեսությունների 86.1%-ը), որի 71.9%-ը՝ խառը գյուղատնտեսական գործունեությամբ

Գյուղատնտեսական նշանակության հողերն (առանց տնամերձի) ըստ օգտագործման նպատակի

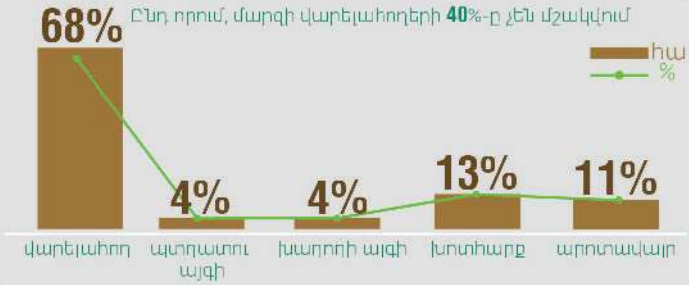

Մարզի գյուղատնտեսական նշանակության հողերի չափերը

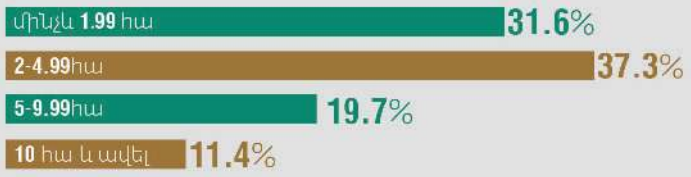

Մոտ 69%-ը մինչև 5 հա գյուղատնտեսական նշանակության հողերի չափերն են

4662 հա

(ՀՀ ընդհանուր ցուցանիշի 1.8%-ը, մարզի գյուղատնտեսական նշանակության հողերի 25.8%-ը)

մարզի ընդհանուր գյուղատնտեսական մշակաբույսերի ցանքատարածությունները

Մշակվող հիմնական մշակաբույսերը

36% փաստացի ոռոգված գյուղատնտեսական մշակաբույսերի ցանքատարածությունները

Հացահատիկային մշակաբույսերի ցանքատարածություններն ըստ գյուղատնտեսական նշանակության հողերի չափերի, %

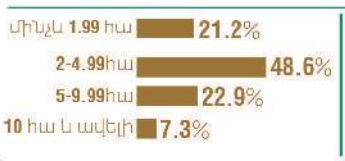

Կերային մշակաբույսերի ցանքատարածություններն ըստ գյուղատնտեսական նշանակության հողերի չափերի, %

Մարզի գյուղացիական տնտեսությունների 53.5 %-ն օգտվում է ոռոգման ընդհանուր ցանցից

40.8%-ը գետից, առվակից, լճակից

ՀՀ-ում կաթ վերաւ֊շակող սարքավորումների 9.52%-ը պատկանում է Վայոց Ձորի մարզի տնտեսություններին, ընդհանուր 1460 միավորով:

Նույն ցուցանիշը խոտհնձիչների համար կազմում է 5.28% (538 միավոր), բեռնատար ավտոմեքենաների համար՝ 4.86% (636 միավոր), անվավոր տրակտորների համար՝ 3.93% (342 միավոր):

Գյուղատնտեսական կենդանիների և/կամ թռչունների գլխաքանակը (հատ, գլուխ)

Գյուղատնտեսական կենդանիներ և/կամ թռչուններ ունեցող տնտեսությունների թիվը (ՀՀ ընդհանուր ցուցանիշի 3.8%-ը, մարզի գյուղացիական տնտեսությունների 65.4%-ը)

6806 միավոր

Վայոց Ձորում ձկնաբուծությամբ զբաղվում է 9 տնտեսություն:

2351 միավոր

Մարզի գյուղացիական տնտեսությունների 22.6%-ը ստացել է գյուղատնտեսական նպատակով լքարկեր, (այս ցուցանիշը ՀՀ համար կազմում է միջինում 20.2%):

Վայոց Ձորի *մարզում*

Ֆիզիկական անձի կարգավիճակ ունեցող տնտեսություններից **35**-ը տրամադրում է ագրոտուրիզմի ծառայություններ, որոնց մասնաբաժինը ՀՀ կառուցվածքի մեջ կազմում է **7.5**%:

Մարզում ֆիզիկական անձի կարգավիճակ ունեցող տնտեսությունների **24**%-ը գյուղատնտեսական մթերք արտադրում է գլխավորապես սեփական սպառման համար:

8932 ֆիզիկական անձի կարգավիճակով տնտեսությունների **23.1**%-ի ղեկավարը ***կին է***
(այս ցուցանիշը ՀՀ համար կազմում է **25.5**%):

Մարզում տնտեսությունների ***բարձրագույն կրթությամբ*** ղեկավարների տեսակարար կշիռը կազմում է **12.8**%:

(այս ցուցանիշը ՀՀ համար կազմում է **14**%)

Մարզի **26** իրավաբանական անձի կարգավիճակով տնտեսությունների

80.8%-ի ղեկավարները ***տղամարդիկ են:***

Այս տնտեսությունների **75**%-ի ղեկավարները ***բարձրագույն կրթությամբ*** **45-64** տարեկան ***տղամարդիկ են:***

Գյուղատնտեսական աշխատանքներում ընդգրկված է վարձու աշխատողների **75.4**%-ը, որոնց մոտ **84**%-ն աշխատում է մինչև **4** ամիս և գլխավորապես՝ **0.2**-ից մինչև **5** հա հողատարածքներում:

USAID FROM THE AMERICAN PEOPLE
USDA
ICARE
Հայաստանի Հանրապետության ազգային վիճակագրական ծառայություն
էլ. փոստ՝ info@armstat.am
Կայք՝ www.armstat.am
Հեռ. (+374 11) 56-46-72, 52-33-56